

**[Уредба о изменама и допунама Опште уредбе о стипендијама,
од 28. марта 1951. године]**

На основу чл. 40 тач. в) Закона о Петогодишњем плану развитка народне привреде Федеративне Народне Републике Југославије у годинама 1947 до 1951, Влада ФНРЈ, на предлог Савета за науку и културу Владе ФНРЈ, доноси

У Р Е Д Б У

О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА ОПШТЕ УРЕДБЕ О СТИПЕНДИЈАМА

У Општој уредби о стипендијама ("Службени лист ФНРЈ", бр. 96/47) са њеним изменама и допунама ("Службени лист ФНРЈ", бр. 25/48 и бр. 53/49) врше се измене и допуне, тако да пречишћени текст гласи:

ОПШТА УРЕДБА О СТИПЕНДИЈАМА

Члан 1

У циљу изградње кадрова са потребном школском спремом, додељиваће се стипендије за редовне студије на универзитетима, високим и вишим школама, уметничким академија и институтима и за научно и стручно усавршавање у земљи и иностранству, као и за редовно школовање у средњим школама (гимназијама и стручним и уметничким школама).

Члан 2

У циљу попуњавања оружаних снага ФНРЈ стручним кадровима, додељиваће се стипендије за школовање у стручним школама, за редовне студије на универзитету, високим и вишим школама и институтима, као и за научно и стручно усавршавање у земљи и иностранству.

Члан 3

Стипендије се додељују лицима која показују успех у школовању, а која због слабог имовног стања нису у могућности да се редовно школују о свом трошку.

При додељивању стипендија првенство имају деца бораца погинулих у Народноослободилачком рату и деца која се налазе под старатељством.

Члан 4

У средњим школама стипендије се могу додељивати само за више разреде, и то ученицима који имају бар 14 година старости, а чији родитељи нису у могућности да их сами издржавају.

Ученицима гимназија могу се додељивати стипендије само ако ниже разреде сврше са одличним успехом.

Ове стипендије може додељивати само министар просвете народне републике на предлог директора школе.

Члан 5

Једно лице може примати само једну стипендију.

Студенти и ученици средњих школа који примају стипендије не могу за време школовања бити у радном (службеничком) односу, осим војних лица и лица из чл. 9 ове уредбе.

Ученици средњих школа не могу примати стипендију за време док се налазе смештени у установама за заштиту и васпитање деце и омладине, као и у интернатима.

Члан 6

Стипендија се даје за онолико времена колико је, према прописима о школовању, потребно за свршавање школа и полагање завршних испита.

За довршење школовања и полагање завршних испита стипендија се може давати и дуже времена од времена из претходног става. Колико најдуже може бити то време за продужење школе и факултета, одредиће Претседник Савета за науку и културу Владе ФНРЈ.

Ако стипендист не заврши школовање у прописаном времену, може му се, изузетно и само у оправданом случају продужити давање стипендије још за једну годину дана, према упутствима која ће о томе прописати претседник Савета за науку и културу Владе ФНРЈ.

Члан 7

Стипендија се даје (исплаћује) 10 месеци годишње.

У изузетним случајевима се може давати и у току целе године. У којим се случајевима може давати стипендија у току целе године одредиће Претседник савета за науку и културу Владе ФНРЈ, а решење о томе у сваком конкретном случају доноси давалац стипендије.

Члан 8

Стипендије за студије у земљи на факултетима, уметничким академијама, високим и вишим школама износе од 1.500 до 3.500 динара месечно, а за редовно школовање у средњим школама од 800 до 2.000 динара месечно.

Стипендисту који учи односно студира у школи која се налази у истом месту у коме живе и његови родитељи, и ако са њима живи у заједници, може се дати нижа стипендија од износа предвиђених у претходном ставу.

У изузетним случајевима, а нарочито кад су у питању стипендисти са породицом који непосредно долазе из државне службе или предузећа, и чије су редовне припадности износиле више од 3.500 динара месечно, може се износ стипендије повећати до износа њихових ранијих редовних припадности.

Стипендије војних лица не могу бити мање од износа новчаних припадности њиховог последњег положаја.

Износ стипендије за студије у иностранству одређује у сваком поједином случају Претседник Савета за науку и културу Владе ФНРЈ, а износ стипендије из чл. 2 ове уредбе Министар народне одбране.

Ближе прописе о одређивању висине стипендије у границама износа из ст. 1 овог члана донеће Председник Савета за науку и културу Владе ФНРЈ у сагласности са Министром финансија ФНРЈ.

Одредбе ст. 1 и 2 овог члана не односе се на стипендисте из чл. 9.

Члан 9

За издржавање ученика у средњим стручним школама могу привредна предузећа, код којих су ти ученици запослени, додељивати стипендије највише до висине зараде коју услед смањеног радног времена у производњи изгубе.

Члан 10

Ревизија дате стипендије врши се, по правилу, почетком сваког полугодишта, а може се вршити и у току школске године.

Стипендистима који не полажу испите и колоквије на време, или неуредно посећују предавања, вежбе и семинаре, може се обуставити давање стипендије.

Обустављање стипендије због неуспеха стипендистима народних одбора, привредних предузећа односно привредних удружења, сељачких радних задруга и друштвених организација врши школа уз накнадну сагласност даваоца стипендије.

За настављање давања стипендије стипендист је дужан да положи предвиђене испите и колоквије и да о томе поднесе доказе.

Само изузетно и у оправданом случају, може давалац стипендије продужити давање стипендије још за један семестар, уз одобрење министра народне републике надлежног за питања науке и културе односно просвете, а за савезне стипендисте уз одобрење Претседника Савета за науку и културу Владе ФНРЈ.

Члан 11

Давалац стипендије може тражити враћање износа примљених на име стипендије од стипендисте који ту стипендију изгуби у току школовања.

Ако се студент односно ученик који изгуби стипендију обавезе да ће наставити школовање без стипендије, неће му се тражити да врати до тада примљену стипендију, али је дужан да и даље извештава ранијег даваоца стипендије о успеху у школовању. Ако у настављеном школовању покаже успех, стипендија му се може поново дати, а ако не покаже, позваће се да врати све износе које је примио на име стипендије.

Члан 12

Стипендије, по правилу, додељују школе, а могу их додељивати и народни одбори, привредна предузећа односно привредна удружења, сељачке радне задруге и друштвене организације.

Привредна предузећа односно привредна удружења, сељачке радне задруге и друштвене организације могу додељивати стипендије на основу уговора и само на терет средстава којима самостално располажу.

Члан 13

Даваоци стипендија додељују стипендије према упутствима Савета за науку и културу Владе ФНРЈ, односно према упутствима министра надлежног за питања науке и културе односно просвете, оне народне републике.

лике из које се стипендија додељује. У случају неслагања упутства, важе упутства Савета за науку и културу Владе ФНРЈ.

За додељивање стипендије ради студија и усавршавања у иностранству потребно је одобрење Претседника Савета за науку и културу Владе ФНРЈ.

Члан 14

Стипендије из чл. 2 ове уредбе додељују се према упутствима Министра народне одбране.

За додељивање ових стипендија ради школовања, студија или усавршавања у иностранству, потребно је одобрење Министра народне одбране.

Члан 15

Стипендије се додељују на основу конкурса.

Конкурс расписују школе или органи под чијим се руководством школе налазе.

Привредна предузећа односно привредна удружења, сељачке радне задруге и друштвене организације могу расписивати конкурсе за избор својих стипендиста, с тим што избор стипендиста потврђује управа школе за коју је стипендист изабран.

Конкурсе за додељивање стипендија из чл. 2 ове уредбе расписује Министарство народне одбране.

Члан 16

Савет за науку и културу Владе ФНРЈ води збирну евиденцију свих стипендиста у Федеративној Народној Републици Југославији и утврђује план стипендија за целу Федеративну Народну Републику Југославију, а о стипендистима држављанима Федеративне Народне Републике Југославије који студирају у иностранству и страним држављанима стипендистима Федеративне Народне Републике Југославије води и поименичку евиденцију и општи надзор.

Министарства народних република надлежна за питања науке и културе односно просвете, дужна су водити збирну евиденцију, а могу установити и поименичну евиденцију свих стипендиста са територије своје народне републике и стипендиста из других народних република који уче у школама које се налазе под њиховим руководством.

Сваки давалац стипендије дужан је да води поименичну евиденцију и надзор над успехом и развојем својих стипендиста.

Школе су дужне да стипендистима народних одбора, привредних предузећа односно привредних удружења, сељачких радних задруга и друштвених организација дају сваког семестра потврде које су потребне за овакву евиденцију.

Даваоци стипендија су дужни да дају све податке потребне за евиденцију стипендиста министарству народне републике надлежном за питања науке и културе односно просвете, како оне народне републике из које је стипендист тако и оне у којој се стипендист школује, као и Савету за науку и културу Владе ФНРЈ.

Стипендисти народних одбора, привредних предузећа односно привредних удружења, сељачких радних задруга и друштвених организација дужни су да крајем сваког семестра извештавају даваоце стипендија о положеним испитима и успеху у школовању у протеклом семестру, као и да о томе подносе уверења.

Члан 17

Потребна средства за додељивање стипендија дужни су државни органи и установе предвидети у својим предрачунима прихода и расхода, а државна привредна предузећа у својим финансијским плановима.

Члан 18

На основу и у оквиру начела ове уредбе владе народних република могу доносити своје прописе о стипендијама.

Члан 19

Савет за науку и културу Владе ФНРЈ, Министарство народне одбране, министарства народних република надлежна за питања науке и културе односно просвете стараће се о правилној примени одредаба ове уредбе.

Члан 20

Све стипендије додељене пре ступања на снагу ове уредбе саобразиће се са одредбама ове уредбе.

Члан 21

Ова уредба ступа на снагу даном објављивања у "Службеном листу Федеративне Народне Републике Југославије.

28 марта 1951 године
Београд

Претседник Владе ФНРЈ
и Министар народне одбране,
Маршал Југославије
Јосип Броз-Тито, с. р.

Министар Владе ФНРЈ
Претседник Савета за науку и културу,
Родољуб Чолаковић, с. р.

[*Службени лист ФНРЈ*, 7(1951), 18, стр. 291-293]